

МАМЛАКАТИМИЗ ПОЙДЕВОРИ БЎЛГАН МАҲАЛЛАНИНГ ИҚТИСОДИЙ ЗАМИНИ МУСТАҲКАМ БЎЛСА, ОДАМЛАРНИНГ ЭРТАНГИ КУНГА ИШОНЧИ ОРТАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 3 апрель куни Халқ депутатлари Тошкент шаҳри Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида иштирок этди. Шунингдек, давлатимиз раҳбари пойтахтда олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари, янги таълим ва туризм обьектларида яратилган шароитлар билан танишиди, Янги Тошкент шаҳрининг илк иншоотлари қурилишини бошлаб берди.

Давлатимиз раҳбари Халқ депутатлари Тошкент шаҳри Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги сўзининг аввалинида пойтахт жамоатчилиги билан кўришиб турганидан мамнунлигини таъкидлаб, буғунги кундаги долзарб масалаларга тўхтади. Дунёдаги, жумладан, ҳамкор давлатлардаги вазиятнинг иқтисодиётимизга, ахоли даромадларига салбий таъсирини камайтириш энг муҳим вазифалардан экани таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари Халқ депутатлари Тошкент шаҳри Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги сўзининг аввалинида пойтахт жамоатчилиги билан кўришиб турганидан мамнунлигини таъкидлаб, буғунги кундаги долзарб масалаларга тўхтади. Дунёдаги, жумладан, ҳамкор давлатлардаги вазиятнинг иқтисодиётимизга, ахоли даромадларига салбий таъсирини камайтириш энг муҳим вазифалардан экани таъкидланди.

Шу нутқаи наредар, мутасаддилар фаолиятидаги сусткашликлар, тумандарда ишга солинмаётган имкониятлар кўрсатиб ўтиди.

Масалан, Тошкент шаҳрида лойиҳа қилиш истагидаги инвестор ва тадбиркорлар кўп. Лекин бунинг учун ер кам. Фойдаланилмаётган жойларни давлат рўйхатидан ўтказиш, 979 та ер участкасини аукционинг чиқариши, қишлоғ хўжалигидан саноат ва ахоли пункти тоифасига

одамлар даромади кўпайиб, яхши яшашга уй, боласини ўқтишга шаронти бўлса, эртаги куни учун хотиржам бўлса, шунда барқарорлик, тараққет бўлади, — деди Шавкат Мирзиёев.

Шу нутқаи наредар, мутасаддилар фаолиятидаги сусткашликлар, тумандарда ишга солинмаётган имкониятлар кўрсатиб ўтиди.

Иқтисодий фаол аҳолидан 80 минги ишга муҳтож. Шу билан бирга, пойтахтдағи корхона ва ташкилотларда 98 минг бўш ўти ўрни мавжуд.

Жамоат хавфисизлигини таъминлаш, жинончиликни жиловлаш ишларини ҳам

ўтган 175 гектарлик ерни бериш орқали уларга шароит яратиш мумкин.

Янгиҳаёт туманида 764 гектар ерда "Янги авлод" маҳсус саноат зонаси ташкил этилмоқда. Хорижий ва маҳаллий тадбиркорлар у ерда 2,5 миллиард долларлар лойиҳаларни амалга ошириш бўйича таклиф билдирган. Бу худудда янада кўпроқ лойиҳаларни жойлаштириб, ўн минглаб иш ўрни очиш имконияти бор.

Иқтисодий фаол аҳолидан 80 минги ишга муҳтож. Шу билан бирга, пойтахтдағи корхона ва ташкилотларда 98 минг бўш ўти ўрни мавжуд.

Жамоат хавфисизлигини таъминлаш, жинончиликни жиловлаш ишларини ҳам

янги ёндашув асосида қайта кўриб чиқиш зарур.

Тошкент шаҳри аҳолиси турмушини янада яхшилаш учун бу каби қилинадиган ишлар жуда кўп. Шу боис, сессияда ташкиллий масала кўрилди. Давлатимиз раҳбари Тошкент шаҳри ҳокими вазифасини бажариб келаётган Шавкат Умурзоқов номзодини пойтахт ҳокими лавозимига тавсия этди.

Ш.Умурзоқов 1979 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. Кўп йиллар прокуратура тизимида ишлаган. 2018-2023 йилларда "Ўзватосаноат" акциядорлик жамоати бошқарувчи раиси бўлган. У ўтган йил мартаңдан бўён Тошкент шаҳри ҳокими

вазифасини бажариб келмоқда. Маҳаллий кенгаш депутатлари ҳам бир йил давомида унинг ишига баҳо бериш учун етарли имкониятга эга бўлди.

Халқ депутатлари, жамоатчилик вакиллари сўзга чиқиб, номзод ҳақида фикрларини билдирилди. Овозга кўйиш натижаларига кўра, Шавкат Умурзоқов Тошкент шаҳри ўти ўйлар кўрилди, 8 минг янги ўқувчи ўрни ташкил қилинди, 3 та олтийо очилди.

Президент Тошкентда натижা қилиши учун имконият ҳам, ресурс ҳам, шароит ҳам етарли экани, бунинг учун шаҳар ва туман ҳокимлари, иқтисодий комплекс вакиллари ўйганиб, катта мэрралар олиб, қаттигى ишлами кераклигини таъкидлади.

Давоми 2-бетда

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
Ф А Р М О Н И

**Ш.Б.УМУРЗАКОВНИ
ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМИ
ЛАВОЗИМИГА
ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 109-моддаси 15-банди ва 124-моддасига асосан ҳамда халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг қарорига мувофиқ, Шавкат Буранович Умурзаков Тошкент шаҳар ҳокими лавозимига тайинлансан.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2024 йил 3 апрель

**ЖАМИЯТ
БАРОМЕТРИ**
Ўзбекистонда БОЛАЛАР
КАМБАГАЛИГИ даражаси
СЕЗИЛАРЛИ КАМАЙДИ

► 3

Эҳтироми ХАЛҚИМ ДЕГАН ЗОТЛАРНИ ҲАҚ ҲАМ ҚҮЛЛАР ЭКАН-КУ!..

Аср – Йигирма бирдир. Йигирма тўртдир сана. Дунё алғов-далгову хавф-хатар кўпdir яна. Түрфа давлатлар аро қалтис обу ҳаводир, Бўшида минг бир ташвиш, минг бир ўй ва хавотир – Йўлбошли эл кезади. Эл дардини сезади. Махаллама-маҳалла, хонадомна-хонадон – Йўлбошли эл кезади.

Баҳор кечикд бу йил. Эл ҳам ичнид бу йил, Орз-ниятлар мўлдир катта-кичикда бу йил.

Манзил-баманзил юриб, кўнгилма-кўнгил кириб –

Эл ҳәёт турмушин ўз кўни билан кўриб,

Айтмангизким: шунчаки кезиб юарә эл аро,

Кезиб ҳам сезиб юарә ҳар тақдир, ҳар дил аро.

Эл-улус шуду ҳандон, бар эл ўлу шайрон:

Бунақаси бизларда бўлмагандир ҳеч қачон!

Эл ҳолининг эл кезиб билса бўлар экан-ку!

Бисла бўлар экан-ку! Қилса бўлар экан-ку!

Президент гаплари – бир миллатнинг дардлари, Президент дардлари – эллининг дардлар дафтари. Ўзбек, рўйин жаҳонда овонзанг йўқолмади, Шаънингта отилмаган бир тош ё ўқ қолмади.

Нурсиз пайкаллар аро этилиб эртао кеч,

Сабонос косанг тўлди-ю, косанг оқармади ҳеч!

Сариф, тайра ўйларинг нурга тўлар экан-ку!

Қилиса бўлар экан-ку! Қилиса бўлар экан-ку!

Бу кунларга биз йиллар кўн йўллар юриб келдик,

Ўзимизни ўтга ҳам, чўққа ҳам уриб келдик.

Ҳақсизликни гарчи кўп кўрибмиз, биродарлар,

Янги Ўзбекистонда турибмиз, биродарлар!

Сирдарё, Сайхунобод – ҳар маҳалла-кўй обод, Бўлмоги-чун ҳар кўнгил, онгу фикру ўй обод, Энг аввало ҳар бир қалб, дилин ўйготни керак, Ҳар кишини, ҳаммани, элни ўйготиши керак! Чекиси дашту қирларга кўлам келмайин ҳали, Наврӯзий насиимларин майин елмайин ҳали – Сурхондан то Ҳоразм – маҳун кўнгилларгача, Мунис муаллималар – опа-сингилларгача – Милён-милён дилларга баҳор келар экан-ку! Қилса бўлар экан-ку! Қилса бўлар экан-ку!

Қаламқош қалдирғочлар – элчи ёғачиларинг,

Қайга кетди, деб сўрар "Ўқи", "Эгарчи"ларинг?

Иккоби бир эгарни миниб кетди, дер бирор,

Қодирӣ музейига тиниб кетди, дер бирор,

Мозий ишларни гарчи гайридир, гайрилдири,

Унга қайтиб иш кўрмоқ ҳамиша хайрлидир.

Етсиб деб алоддларга бу ўтич, илтимосни,

Мен "Ўткан кунлар" индан олдим бу иқтисодини.

Тонг саҳар қўзсангизким – бўлмиш бир шаҳар пайдо!

Кимин этмас, ёроннан, кўркаман бир шаҳар шайдо!

Бутун эл шуду ҳандон, ҳалку ҳалойик ҳайрон:

Бундайин мульжизани кўрганими ҳеч бир замон?

Ҳаммаҳарлар, меҳмонлар барча бирдай ҳайрлатда:

Ҳалқ учун, Ватан учун бу бир шараф, албатта!

Эл эгаси эл кезад – сайдабрас – ё саралаб,

Эл билан сұхбат қурадар эл аро, эл оралаб.

Етти қаталарни кўзлаб бўйлар экан-ку,

Осмонўпар "сити"лар курсанг бўйлар экан-ку!

Билсанг бўйлар экан-ку!

Бор-йўғи олти йилми, етти йил бундан бурун, Бир мактабга киролмай талашган эдик ўрин. Рӯфат Рискиевдан дил армонларин сўргайиз, Сўнг Баҳодир Жалолининг мактабин бир кўргайиз. Ору номус, матонат замонидир бу замон, Бунда ёл-юрги муштларни камол топгай бегумон. Капалакдай қизимиз Диёра Келдиёринг – Зафарни шарафидир аслида эл-диёнеринг. Байргонигин ҳар ўита илса бўлар экан-ку! Қилса бўлар экан-ку! Қилса бўлар экан-ку!

Мен давру замонимни шеърга солсам, аввало, Тавалло айлаб келар жадид бобом Тавалло:

Биз етмаган кунларнинг гоясини асрингиз,

Яратганинг Ердаги соясини асрингиз!

Эй сен, олмага сочган ёдуд, нур-зинё, Ватан – Боборахим Машрабайдан азиз, авлиё, Ватан!

Ҳар зарра тупргинг – панд-ҳикмат мактабидир,

Ҳар ўғл-қиз, қарогинг – бу Ибрат мактабидир.

Ёш кўнгиллар шеър айтиб завқда тўлар экан-ку!

Қилса бўлар экан-ку! Қилса бўлар экан-ку!

Эл кезад, үй-кўзигида сафардош:

Шундай замонига етдик армонл

ШАРХ

ЖАМИЯТ БАРОМЕТРИ

Ўзбекистонда БОЛАЛАР КАМБАГАЛЛИГИ даражаси СЕЗИЛАРЛИ КАМАЙДИ

Боборавшан ФОЗИДДИНОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Пиёдалар йўлаги бўйлаб ишдан қайтар эканман, баҳорнинг ёқимли ҳавоси, айниқса, майин эсаётган шабада дилини яйратади. Ярим кун бир жода қадалиб ишлаган киши учун бундай юриш жоннинг роҳати. Шундай ёқимли ҳислар билан одимлар эканман, гўзлаб бир манзарага рўпара келдим. Қарама-карши томондан беш-олти яшар бола югуриб келяпти. Гўдакнинг бошидан ярим метрча тепада митти варрак, у соҳибининг шижаоти каби еру кўкка сифмай,

гоҳ пастлаб, гоҳ тепага кўтарилиб учяпти. Варракнинг ипидан маҳкам тутиб олган болакай бундан завқ олиб тезлашади.

Боладан ўн қадам нарида онаси ним табассум билан масрур ҳолда ўғлини кузатиб келяпти.

Агар кимdir менга бахти тасвирлаб бердеса, хеч шубҳасиз, шу ҳолатни чизб берган бўларидим. Зеро, дунёда фарзандлар кувончини ортиқ саодат йўқ.

Дарҳақат, болалар жамиятнинг барометри. Уларнинг кайфияти, яшаш шароитига қараб, мамлакатнинг ижтимоий-иктисодий ҳолатини баҳолаш мумкин. Шу бона бўйса керак, ҳалқаро миқёсда болаларнинг яшаш шароити мутташат ўрганилиб, таҳлил этиб борилади. Ҳусусан, мамлакатимизда Иктисодий тадқиқотлар ва ислоҳотлар маркази UNICEF билан биргаликда болаларнинг камбагаллик даражасини баҳолади. Шу ҳафта мазкур ўйнишадаги ўрганишлар натижаси ёзлон қилинди. Натижка қувонарли. Болалар камбагаллиги даражаси 2021 йилда 21,5 фоиз бўлган, 2023 йилда келиб, бўйсаткич 13,7 фоизгача камайган.

Бошқача айтганда, кейинги уч йилда аҳвол 7,8 фоизга яхшиланган.

Болалар камбагаллиги ўзи нима?

— Болалар камбагаллигининг мезони юртимиз шароитида бир кишига тўғри келадиган ўргатса ишемол харажатига қараб белгиланади. Давлат томонидан белгиланган устама мебъеридан как харажатдаги ҳўжаликларда яшайдиган болалар камбагаллигидан деб топилиди, — дейди Иктисодий тадқиқотлар ва ислоҳотлар маркази бош илмий ходими Баҳтири Исмоилов. — Утказилган сўровда жами 16 мингта ўй ҳўжаликлиги қамраб олиниди. Натижасига келадиган бўлсак, 2023 йилда болалар камбагаллиги 2021 йилга нисбатан кишилекларда қарйиб 10 фоизга, шаҳарларда 5 фоизга қисқарсан.

Ўтган йиллардаги кўрсаткичдан сезилярни дарраджа салижини кузатилган. Демак, болалар камбагаллигини камайтиш борашибидаги амалий ишлар самара берган. «Ўзбекистон — 2030» стратегиясининг биринчи мақсади ёшлар таълим-тарбиси ва ижтимоий ҳимояя эътибор қаратилган. Шунинг ўзида мамлакат тараққиятида қайси жиҳатлар мезон қилиб олганимиз кўринади.

Тадқиқотда шу жиҳат ҳам ўрганилган. Янги Иктисодий тадқиқотлар ва ислоҳотлар маркази БМТ Болалар жамғармасининг ўзбекистондаги ваколатхонаси билан биргаликда болалар ўтрасидаги камбагаллик даражасини баҳолаш билан бир вақтда ижтимоий ҳимоя тизимининг санарадорлигини ҳам таҳлил қилинди. Ҳисоб-китобларга кўра, ижтимоий нафасларни дарражаси 1,6 баробар ошади. Бундан кўринардик, юртимизда ижтимоий ҳимоя тизимининг санарадорлиги болалар камбагаллигини кисқартириши мумхин омил бўлган. Бу ҳақда бир оз кейин тўхтамиз. Айни пайтда тадқиқот жарәни, унда қандай жиҳатлар ҳисобга олинингнига эътибор қаратасек.

Боланинг бегонаси бўлмайди

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳуруидаги Статистика агентлиги Жаҳон банки билан ҳамкорликда ўй ҳўжаликлари бирюзетини ўрганилган. Ўшбу маълумот асосида болаларнинг камбагаллик даражаси хисоблаш чиқилади. Дастралб 2021 йилда ўтказилган сўровда 10 минг хонадан иштирок этган бўлса, 2023 йилда 16 минг оила ўрганилди. Тадқиқот шуну кўрсатди, болалар камбагаллиги даражаси ён паст бўлган ҳудудлар Навоий вилоятига тошкент шаҳри бўлса, Сирдарё

Ижтимоий ҳимоя миллӣ агентлиги мъалумотларига кўра, 2023 йилда Ўзбекистонда ижтимоий нафакаларнинг умумий қарори 10,8 миллион кишини ташкил этган. Ўтган даврда кам таъминланган оиласларни болалар нафасаси ву моддий ёрдам билан қамраб олиш учун умумий тўловлар миқдори 12,3 трилионн сўмга тенг бўлган. Бу маблаб 2,1 миллионга кам таъминланган оиласдан 9 миллион киши ва 72,5 минг бенефициар оиласга яхшилидаги ўрганишлар натижаси ёзланганда ҳам ўша кайфият унинг феъл-автори

бўлган бундай анъаналар болаларга бўлган муносабатда янада яқдol кўринади.

Шу ўринда бир ҳаётий воқеани айтиб ўтсан. Иккى йил аввал фарзандларим билан сафарга чиқиц. Йўлда кетаётib нимадир бўлди-ю, ҳайдовчи ўзи билмаган ҳолда йўл қоидасини бузди. Оқибатдан қарама-карши томондан келётган машина учун хавфли ва зияят юзага келди. Нариги ҳайдовчи сигнал чалиб, машинани йўл четидаги тұхтатди. Айбодор ҳайдовчимиз машинадан тушиди, у томонга юрди. Наригиси кўлини пахса қилиб, бақириб яқинлаши. Шишикотидан ҳайдовчининг жағига мушт тушуради, деб ўйладим. Шу пайт понвононбеклаб ҳайдовчи биз ўтирган машина ойнасиди мўлтириб қараб турган болаларимга кўзи тушди. Турган жойида қотди-қолди. Бир лаҳза нима дейишини, қандай йўл тутишни билмай каловланди ва:

— Машинандеги болалар бер экан, хушёр бўлмайсанми? — деди. Сўнг индамай ортига қайти. Айбодоримиз ранги докладай оқариб рула гутиар экан:

— Ҳашшим болаларнинг бер экан, бўлмаса мени уриб ўйдидар-ёв, — деди жуссаси ўзидан иккى марта катта ҳайдовчидан ҳамон чўчиб турғандай титр овозда.

Жаҳали чиқкан айнадай вожоҳат билан келётган одамни бирдан сипо қилиб кўйган ҳолат болалар нигоҳи эди. У қандай ёмон ниятда келаётган бўлмасин, болаларнинг кўзига ёвуз бўлиб кўринишдан ҳад қилди, на заримда. Бу инсоннинг, хусусан, ҳалқимизга хос гўзл жазилади. Болажон ҳалқимиз, дегани мана шу каби воқеаларада кўринади.

Энди тасавур қилинг, киминингдир боласи оғир вазиятда бўлса, жиҳам тарафда оласизми? Йўл. Мамлакат инсонлардан ташкил топади. Шу боис, давлатнинг ён катта бойлиги — халқ. Ўз-ўзидан жамиятда фуқароларнинг умумий ҳижматларни бўлмасин, болаларнинг кўзига ёвуз бўлиб кўринишдан ҳад қилди, на заримда. Бу инсоннинг, хусусан, ҳалқимизга хос гўзл фазилат. Болажон ҳалқимиз, дегани мана шу каби воқеаларада кўринади.

Энди тасавур қилинг, киминингдир боласи оғир вазиятда бўлса, жиҳам тарафда оласизми? Йўл.

Мамлакат инсонлардан ташкил топади.

Шу ўринда бир ҳаётий воқеани айтиб ўтсан. Иккى йил аввал фарзандларим билан сафарга чиқиц. Йўлда кетаётib нимадир бўлди-ю, ҳайдовчи ўзи билмаган ҳолда йўл қоидасини бузди. Оқибатдан қарама-карши томондан келётган машина учун хавфли ва зияят юзага келди. Нариги ҳайдовчи сигнал чалиб, машинани йўл четидаги тұхтатди. Айбодор ҳайдовчимиз машинадан тушиди, деб ўйладим. Шу пайт понвононбеклаб ҳайдовчи биз ўтирган машина ойнасиди мўлтириб қараб турган болаларимга кўзи тушди. Турган жойида қотди-қолди. Бир лаҳза нима дейишини, қандай йўл тутишни билмай каловланди ва:

— Ҳашшим болаларнинг бер экан, хушёр бўлмайсанми? — деди. Сўнг индамай ортига қайти. Айбодоримиз ранги докладай оқариб рула гутиар экан:

— Ҳашшим болаларнинг бер экан, бўлмаса мени уриб ўйдидар-ёв, — деди жуссаси ўзидан иккى марта катта ҳайдовчидан ҳамон чўчиб турғандай титр овозда.

Жаҳали чиқкан айнадай вожоҳат билан келётган одамни бирдан сипо қилиб кўйган ҳолат болалар нигоҳи эди. У қандай ёмон ниятда келаётган бўлмасин, болаларнинг кўзига ёвуз бўлиб кўринишдан ҳад қилди, на заримда. Бу инсоннинг, хусусан, ҳалқимизга хос гўзл жазилади. Болажон ҳалқимиз, дегани мана шу каби воқеаларада кўринади.

Энди тасавур қилинг, киминингдир боласи оғир вазиятда бўлса, жиҳам тарафда оласизми? Йўл.

Мамлакат инсонлардан ташкил топади.

Шу ўринда бир ҳаётий воқеани айтиб ўтсан. Иккى йил аввал фарзандларим билан сафарга чиқиц. Йўлда кетаётib нимадир бўлди-ю, ҳайдовчи ўзи билмаган ҳолда йўл қоидасини бузди. Оқибатдан қарама-карши томондан келётган машина учун хавфли ва зияят юзага келди. Нариги ҳайдовчи сигнал чалиб, машинани йўл четидаги тұхтатди. Айбодор ҳайдовчимиз машинадан тушиди, деб ўйладим. Шу пайт понвононбеклаб ҳайдовчи биз ўтирган машина ойнасиди мўлтириб қараб турган болаларимга кўзи тушди. Турган жойида қотди-қолди. Бир лаҳза нима дейишини, қандай йўл тутишни билмай каловланди ва:

— Ҳашшим болаларнинг бер экан, хушёр бўлмайсанми? — деди. Сўнг индамай ортига қайти. Айбодоримиз ранги докладай оқариб рула гутиар экан:

— Ҳашшим болаларнинг бер экан, бўлмаса мени уриб ўйдидар-ёв, — деди жуссаси ўзидан иккى марта катта ҳайдовчидан ҳамон чўчиб турғандай титр овозда.

Жаҳали чиқкан айнадай вожоҳат билан келётган одамни бирдан сипо қилиб кўйган ҳолат болалар нигоҳи эди. У қандай ёмон ниятда келаётган бўлмасин, болаларнинг кўзига ёвуз бўлиб кўринишдан ҳад қилди, на заримда. Бу инсоннинг, хусусан, ҳалқимизга хос гўзл жазилади. Болажон ҳалқимиз, дегани мана шу каби воқеаларада кўринади.

Энди тасавур қилинг, киминингдир боласи оғир вазиятда бўлса, жиҳам тарафда оласизми? Йўл.

Мамлакат инсонлардан ташкил топади.

Шу ўринда бир ҳаётий воқеани айтиб ўтсан. Иккى йил аввал фарзандларим билан сафарга чиқиц. Йўлда кетаётib нимадир бўлди-ю, ҳайдовчи ўзи билмаган ҳолда йўл қоидасини бузди. Оқибатдан қарама-карши томондан келётган машина учун хавфли ва зияят юзага келди. Нариги ҳайдовчи сигнал чалиб, машинани йўл четидаги тұхтатди. Айбодор ҳайдовчимиз машинадан тушиди, деб ўйладим. Шу пайт понвононбеклаб ҳайдовчи биз ўтирган машина ойнасиди мўлтириб қараб турган болаларимга кўзи тушди. Турган жойида қотди-қолди. Бир лаҳза нима дейишини, қандай йўл тутишни билмай каловланди ва:

— Ҳашшим болаларнинг бер экан, хушёр бўлмайсанми? — деди. Сўнг индамай ортига қайти. Айбодоримиз ранги докладай оқариб рула гутиар экан:

— Ҳашшим болаларнинг бер экан, бўлмаса мени уриб ўйдидар-ёв, — деди жуссаси ўзидан иккى марта катта ҳайдовчидан ҳамон чўчиб турғандай титр овозда.

Жаҳали чиқкан айнадай вожоҳат билан келётган одамни бирдан сипо қилиб кўйган ҳолат болалар нигоҳи эди. У қандай ёмон ниятда келаётган бўлмасин, болаларнинг кўзига ёвуз бўлиб кўринишдан ҳад қилди, на заримда. Бу инсоннинг, хусусан, ҳалқимизга хос гўзл жазилади. Болажон ҳалқимиз, дегани мана шу каби воқеаларада кўринади.

Энди тасавур қилинг, киминингдир боласи оғир вазиятда бўлса, жиҳам тарафда оласизми? Йўл.

Мамлакат инсонлардан ташкил топади.

Шу ўринда бир ҳаётий воқеани айтиб ўтсан. Иккى йил аввал фарзандларим билан сафарга чиқиц. Йўлда кетаётib нимадир бўлди-ю, ҳайдовчи ўзи билмаган ҳолда йўл қоидасини бузди. Оқибатдан қарама-карши томондан к

Хозир ўн нафар ёшдан бири ахборот технологиялари бўйича мутахассис бўлишини айтади. Боси, мазкур соҳа бугун жадал ривожланмоқда ва бунинг ортидан мутахассисларга талаб ортиб бормоқда. Оддий айтганда, тараққий эттан технология келажак касбларига йўл очиб беряпти.

Кундаклик эктижимиз учун фойдаланаётган электрон курилмаларга бир ёзгибор беринг. Улардаги имкониятлар нафқат ой, балки ҳафта, кун сайн янгиланиб, такомиллашиб

унинг худудий филиалларида бугунги кунда 934 нафар профессор-укитувчи меҳнат қўлимокда.

Ўтган йили университетимиз ва унинг худудий филиаллари республика олий таълим мусассалари миллӣ рейтингига 13-ўринни, техника йўналишидаги ўкув даргоҳлари орасида 7-ўринни, профессор-укитувчиларининг имлӣ таддиқот фоалиятни натижалари асосида олинганд маблаг кўрсаткини бўйича 3-ўринни эгаллади. Хусусан, университет ва

битирувчиларнинг ишга жойлашиши, масофавий таълим ва инклюзивлик мезонлари бўйича яъло даражада деб баҳолланган.

Шу билан бирга, QS агентлиги сархи-собиляри олий ўкув юртимиз ўтган йили ўтказилган "QS Asia university rankings" номинацияси бўйича илм бор 2024 йилги рейтингда. Осиё университетлари орасида 651-700-ўринни, Марказий Осиё олий ўкув даргоҳлари ичиде 38-ўринни ва Ўзбекистон OTMлари орасида 6-ўринни эгаллади.

ИЛМ-ФАН ОДИМЛАРИ

ТЕХНОЛОГИЯ БУГУНИКИ, МУТАХАССИС КЕЛАЖАКНИКИ

**Бахтиёр МАҲКАМОВ,
иқтисодиёт фанлари
доктори, профессор**

бераётir. Бундай технологиялар ахборотлашган жамият негизини ташкил этиб, кишиларнинг оғирини енгил, узогини яқин қўлимокда. Инос эса янгиликка ўч. Шу омилнинг ўзини инобатта олиб ҳам айтиши мумкини, ахборот технологиялари мутахассислари — келажак

дизайнер, дастурчи, лойихачи, веб-администратор, блогкейн мухандиси, менежер, блогер сингари ўнлаб янги касблар пайдо бўлди ва хозир уларда миллионлаб одамлар меҳнат қўлимокда. ИТ соҳага қизиқувни мутахассислар мазкур йўналишидаги айрим касбларни ўрганин учун қанча кашт кетишими хам ҳисоблаб чиқкан. Хусусан, бундан бир мунча муддат олдин, аниқроги, пандемиядан сўнг "MaproGroup" компанияси томонидан ёнг кўтаб қўлиниёттган касбларнинг ТОП-5 талик рўйхатидан IT ва Data (маънумотлар) соҳа мутахассислари етакчилик қилаётгани маълум бўлганди. Кейнинг ўринларда савдо ва маркетинг, операциялар ва логистика, товар ва хизматлар ишлаб чиқарни хамда мизозлар билан ишлаш, фронт-офис бўйича мутахассислар келтирилган. Шу билан бирга, таддиқот ҳулосасида глобал миёнда "иқтидорлар танқислиги" (talent shortage) ортгани ҳам айтилган. Яъни сўровномада иштирок этган иш берувчиларнинг 75 физији бўш иш ўринларини тўлдиришда қўйинчиликларга дуч келетганини маълум қўлган.

Шу нуқтаи назардан, эндилиқда мутахассислар тайёрлочи олий ўкув юртлари олдига қўлиниёттган талаб ҳам юкори бўлиб бораверади. Улар учун билимли ва малакали кадр тайёрлашдан ташкил, ўкув жараёнини замонавий меҳнат бозори чакириклирага муносиб янгилаш, фронт-офис бўйича мутахассислар келтирилган. Шу билан бирга, таддиқот ҳулосасида глобал миёнда "иқтидорлар танқислиги" (talent shortage) ортгани ҳам айтилган. Яъни сўровномада иштирок этган иш берувчиларнинг 75 физији бўш иш ўринларини тўлдиришда қўйинчиликларга дуч келетганини маълум қўлган.

Хозир иктисодий форуми (WEF) ҳисобкитобларига кўра, 2025 йилга келиб, одамлар ва машиналар ўртасидаги меҳнат тақсимоти 85 миллионнинг ўрини йўқотилишига олиб келиши, шу билан бирга, одамлар, машиналар ва алгоритмлар ўртасидаги янги меҳнат тақсимотига мослашган 97 миллион янги касб пайдо бўлиши мумкин. Бундан кўринидики, IT мутахассислар тайёрлашга ёзгибор қаратган давлатнинг ошиғи олчи, фуқаролари ишли, даромадли бўлади.

Мамлакатимизда бу йўналишдаги ишлар кўлами жадал кенгаймоқда. Ахборот

унинг худудий филиалларида 104 та илмий таддиқот иши бажарилган бўлиб, уларни молиялаштириш ҳажми 18 миллиард 773 миллион сўмни ташкил этиди. Давлат дастурлари доирасидаги бажарилётган илмий таддиқот ишларнинг 2 таси фундаментал, 4 таси амалий, 8 таси инновацион, 2 таси қўшима халқaro лойиҳа ҳисобланса, қолганини хўжалик шартномалари ташкил этиди. Шунингдек, бир йил мобайнинде умумий қўймати 1 миллиард 375 миллион сўмлик 10 дан ортиқ дастuriy maҳsulot va xizmatlар orqali tijoratishni ishlari amalga oshirilgan.

2023 йилда QS халқаро рейтинг ташкилоти томонидан "QS Stars" номинацияси бўйича ўтказилган аудит текшируviga кўра, ўкуv мутахассисларни 4 юлдузи универсиетлар макомига эта бўлди. Бунда универсиет таълим,

Колаверса, "UI Green Metric World University Ranking" халқаро рейтингига TOP-1000 талик универсиетлар рўйхатидан жой олди.

ТАТУ ва худудий филиаллари 57 давлатнинг 107 та универсиети, 7 та илмий-таддиқот маркази, 20 та ташкилот ва компанииси билан жами 143 та ўзаро ҳамкорлик шартномаси, келишув ва меморандум имзолаган. 2019-2023 йилларда Европа Иттифоқининг "Erasmus+" дастури доирасидаги умумий қўймати 2,3 миллион европа учта лойиҳа илк марта грантхолдер сифатида амалга оширилди. Ҳозирга кунда "Erasmus+" дастури доирасадаги умумий қўймати 1,82 миллион европга тенг 9 та дойиха рўёбга чиқарилмоқда.

Жанубий Кореяning KOICA ташкилоти кўмакида универсиет ва унинг филиалida шартномалари ташкилоти изоҳида бўлди. Шу жадал кенгаймоқда, яхши макомига эта бўлди. Бунда ташкилот ва унинг филиалida

3 миллион доллар қўйматидаги "Интегралашсан ахборот тизимини яратиш" инвестицион лойиҳаси мувafaқиятига яқинланган бўлса, 2022-2027 йилларда жами 5 миллион долларлик "Глобал IT бизнес таълим дастури ҳамда Фаблаб ташкил этиши" грант лойиҳаси бўлди.

Бундан ташкири, Япониянинг етакчи IT компанияларидан бири — "CAL.CO.Ltd" билан талабалар учун малака ошириш ва карьераларни давом этитириш бўйича ҳамкорлик ийтушганда. Шу мақсадда худудларга IT экспортчи ташкилотларни кенг жалб қилишига қартилаган "Zero Risk" дастурини кўлаш тақлиф этилди. Бу дастурда иштирок этивучи корхоналарга IT-парк тасвияномаси асосида бўш турган давлат бинолари 1 йилга чоудатга текин фойдаланишга берилиши айтди.

Маҳаллий IT компанияларни халқаро миқёста олиб чиқши бўйича "Local to Global" лойиҳаси амалга оширилиб, уларнинг жаҳон бозориги чиқши, халқаро кўргазмаларда катнишиши, хорижий экспертерларни таклиф этишида харажатларнинг 50 фонзигча қисми қўллаш берилади.

Энди мақола аввалидаги фикрга кайтсак: бугун ёшларнинг аксарияти ахборот технологиялари соҳасида ишлашни хоҳляяпти. Сабаби, ушбу касб эгаларига талаб ҳам, улар топадиган даромад ҳам юкори. Имкониятлари кенг. Макон ва масофа танламайди. Унда вақтдан унумли фойдаланиш имкони бор. Дунё бозорида эса ақл маҳсулотлари экспорти ҳажми тобора ортиб бормоқда. Бугун IT истебодларни бир жойга жамалайти. Инновацияларни жорий этиши учун уларга имконият берилти. Соҳа реал даромад манбаига айланмоқда. Шундай яхни, нима учун ундан самарали фойдаланисли керак?

Ўзбекистоннинг бу борада имконияти катта. Чунки бизда ёшлар сони жуда кўп. 2000 йилларда Ўзбекистонда юзга яхин IT мутахассисларни ривожлантиришга оид тақлиф тақдимоти билан танишиди. Эътиборга молик жиҳати, бу ҳаҷда ўтган йилнинг декабрь ойидаги мавзуз компанияларидан фойдалантиришни яратишни көрсатиб беради.

Жорий йил 22 февралда Президентимиз IT хизматлар инфраструктураси ва экспортни ривожлантиришга оид тақлиф тақдимоти билан танишиди. Эътиборга молик жиҳати, бу ҳаҷда ўтган йилнинг декабрь ойидаги бўлган видеоселектор йигилишида

Шароитга яраша ҳаракат бўлиши керак

Жорий йил 22 февралда Президентимиз IT хизматлар инфраструктураси ва экспортни ривожлантиришга оид тақлиф тақдимоти билан танишиди. Эътиборга молик жиҳати, бу ҳаҷда ўтган йилнинг декабрь ойидаги мавзуз компанияларидан махалла мавзуларни яратишни көрсатиб беради.

Ўзбекистоннинг бу борада имконияти катта. Чунки бизда ёшлар сони жуда кўп. 2000 йилларда Ўзбекистонда юзга яхин IT мутахассисларни ривожлантиришга оид тақлиф тақдимоти билан танишиди. Эътиборга молик жиҳати, бу ҳаҷда ўтган йилнинг декабрь ойидаги мавзуз компанияларидан махалла мавзуларни яратишни көрсатиб беради.

Хозир яхни, нима учун ундан самарали ташкилотларни яратишни көрсатиб беради.

Мактаб раҳбарининг сўзларига кўра, олияётган даромад, асосан, таълим сифатини оширишга йўналтирилади. Жумладан, ўкувчилар бирор таълим сифати олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

Раҳбарининг таъкидашича, айнан шу йўналишда иш бошланганинг ўн йилдан оширади. Шу вақтта қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Жорий йилда ҳам ўн мингнинг яхин кўчнатни саводга чиқариши бошланади.

— Ўтган йили йигрма беш миллион сўмдан ортироқ даромад топгандик, — деди мактаб директори Санжар Эшонкулов.

— Бу йил эса кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар етти миллион сўмликка яхин ниҳол сотилди. Жами бўлиб ўттиз миллиондан ошига керак.

Асосан, манзаралари даражати кўчнатлиришни яратишни көрсатиб беради. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Ишни оширишни яратишни көрсатиб беради. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минглаб манзаралари даражати низолларни буюртма асосида харидорларга сотиб келинмоқда. Бундан ташкири, эса олияётган даромадни яратишни көрсатиб беради.

— Аммо кўпроқни мўлжал қилиб туртибиз. Ҳозирга қадар неча минг

Тафаккур чархи

Иброзим Гафуров ба Кимад

Ашурали ЖҮРАЕВ,
Ўзбекистонда хизмат қўрсатган журналист

Устоз Иброҳим Гафуровни биринчи марта Гафур Гулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётинини узун йўлагида кўрганман. Унинг қўлида китоб бор эди. Узун бўйли, қоп-қора соchlарига оқ оралай бошлаган. Қоматини адл тутиб, хаёлга ботиб юри келаётган, озғин эди. Ҳайратланиб, йўлакнинг четроғига ўтдим ва дарҳол салом бердим. У алик олиб, бошларини қимирлатиб, йўлида давом этди Беш-ўн қадамлар юриб, бир эшикни очиб кириб кетди. Бир тўхтаб, мен томонга қараб қўйтгани эсимда. Сабабини билмайман. Ўшанда Иброҳим

Фафуровнинг расмларини бир-икки бор кўрганим боис, машҳу шоир Усмон Носирга ўхшатган эдим...

Ўша лаҳзаларда мендан баҳтиер одам йўқ эди. Йўлакдан гёй мен ахтариб юрган нур ўтиб кетгандек бўлди. Чунки Иброҳим Faфуров билан “Жозиба” китоби орқали мактабнинг юқори синфида ўқиб юрганимда ғойибона танишган эдим. Бу китобни Карманадаги китоб дўконидан сотиб олгандим. Дўкон менга жуда қадрдан эди. Ҳатто уни тез-тез тушларимда кўриб туардим. Тушларимда даста-даста, уюм-уюм китоблар орасида юрардим. Тушимда ҳам китоб излардим. Шундай мўъжизаларга бой ҳолат “Жозиба”, сўнг Абдулла Ориповнинг “Рұҳим” китобларини олганимда кўпроқ содир бўлган ва мени ҳайратта соглан.

Дўйондан олган китобларимни Жалойирнинг кенг дараларида, Зарафшон дарёси ва Қасоба канали бўйларида мол боқиб юрган кезларимда кўлдан кўймай, ютоқиб ўқир эдим. Бу китоблар ҳаёт сирларини, гўзалликларини ёш ирагимга ҳади этарди.

“Жозиба” ўша кезларда мактабдан, айниқса, адабиёт фанидан олган билимларимни түлдириб, адабиётшунослик, танқид, таҳлил ва адабиётни баҳолаш мезонларидан сабоқлар берган эди. Энг муҳими, китобни тушуниб ўқиши керак-лигини англаб етганиман. Ижодкор кимлигини, бадиий асар нималигини, шеър, ҳикоя, достон, роман жанрлари жозибаси, сири нимада эканини ёш ақлым билан идрок этишига уринганман. Айниқса, севимли ижодкорларим Абдулла Қаҳхор, Миртемир, Мақсад Шайхзода, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов ижодлари теран ва қизиқарли таҳлил қўлингани боис, китобда Абдулла Қаҳхорнинг “Даҳшат” ҳикояси таҳлилини ўқиб, шу ҳикояни яхши кўриб қолғаниман. Ҳануз уни қайта-қайта ўқиб тураман. Бу китоб менга адабиёт сирларидан илик сабоқлар билан бирга адабиётга муҳаббат ўйғотган ва унинг бир умрлик муҳлисига айланишимга катта туртки берган.

1973 йилда Тошкентта ўқишига келиб, илк сотиб олган китобларимдан яна бири Иброрхим Faуфуронинг “Ёнар сўз” китоби бўлди. Бу китобнинг мазмун-мундарижаси анча юксак ва теран эди. Ўқувчини адабиётнинг сирли ва сеҳрли дунёсига янада чукурроқ олиб кириш билан бирга изчил фикрлашга, энг муҳими, адабиётни чукур ўрганиш сирларидан сабоқлар берилганди. Китобнинг “Шеър билан суҳбатлар” бобида 60-70-йиллар адабиётга гуриллаб кириб келган шоиrlарнинг ижоди янги фикр, янги сўз орқали қизиқарли ёзилган эди. Шоиrlарнинг ютуқлари билан бирга камчиликлари, айрим хатолари ҳам рўй-рост таҳлил ва танқид қилинганди.

Китобининг “Насрлар, носирлар” бобида берилган “Севги қиссалари” мақоласи кўпроқ эсимда қолган. Сабаби, мақолада китобларни севиб ва килириб ўйийдиган ёзувчиларим-

Муаллифнинг бу жилдий фикр-мудоҳазаси кис англо етмаган булади.

нинг асарлари ҳақида суз борған. Адудла Қаҳжорнинг “Мұхабbat”, Учқун Назаровнинг “Ғубор”, “Күнлар”, Ўтири Ҳошимовнинг “Шамол эсаверади”, “Қалбинга қулоқ сол”, Одил Ёкубовнинг “Қаңот жуфт бўлади”, “Матлуба” қиссаларини ўқиб чиққан бўлсам-да, Иброҳим аканинг мақоласи туфайли асарларнинг ҳаётйлиги, қаҳрамонлар тақдирни, характеристи қанчалар маҳорат билан ёзилгани ҳамда бу асарлар адабиётта ва китобхонга қандай маъна-
Муаллифнинг бу жиддий фикр-мулоҳазаси
ри бугунги адабиёт ва ёш ижодкорлар учун
мон долзарблигини йўқотмаган. Яна бир ўрини
ИброҳимFaуров ёш адабларга қарата: “...эззалик
учун, олижаноблик учун, чинакам одами
лик учун ҳар дамда, ҳар сонияда, ҳар кун ку
шиши қераклиги”ни алоҳида таъкидлайди.
Бу Иброҳим Faуровнинг боқий сабоқлар
дан бир томчи, холос...

Иброҳим Ғафуров туфайли бу қиссалар ҳақидаги жүн фикрларим нурлы мұлоҳазаларга айланди. Иброҳим аканинг баҳоларидан сүңг айримларини қайта ўқиб чиқдим. Муаллифнинг ҳақында, теран фикрларига ишондым. Ҳалихануз күплаб ижодкорлар, олимлар Иброҳим

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Садим ДОНИЁРОВ

Таҳрииятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва
муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган
ташикилот жавоблар.

Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли
чоп этилишига “Kolorpак” МЧЖ масъул.

For more information about the study, please contact Dr. Michael J. Hwang at (310) 794-3000 or email at mhwang@ucla.edu.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси хузурида
Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги
томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинга

Нашр индекси — 236. Буюртма — 1112

ЖАМЫ — 3 табоқ. Оффсет усулида босилған

Баҳоси келишилган нарх

“Kolorpak” МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Ўзбекистон, 100060.

Навбатчи мұхәрріп: Нодир Махмудов
Мусақхіх; Насиба Абдуллаева
Дисайхор: Ханым Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри
Шаҳрисабз кўчаси, 85-у

Шаҳрисабз кучаси, 85-у

ЎзА якуни — 01:20 Топширилди — 01:25